

Skupnega diha se priučiš s prakso

Ivan Ferčič, pianist

MELITA FORSTNERIČ HAJNŠEK

Mariborski pianist Ivan Ferčič je eden tistih obetavnih slovenskih poustvarjalcev, ki so v vseh vlogah prepričljivi. Doslej je igral s Slovensko filharmonijo, Orkestrom RTV, Mariborsko filharmonijo. Povabljen je bil v Cardiff, prestolnico Walesa, kjer je imel recital v okviru tamkajšnje EPTE (zveze klavirskih pedagogov). Na valentinovo bo nastopil v Turnerjevi dvorani Habakuka.

Nenavaden je podatek iz vaše biografije, da ste šolanje v SGBS Maribor končali kar z dvema instrumentoma, iz klavirja in harmonike. Zakaj oba instrumenta in ali se ne izključujeta? Na eni strani aristokratski, privilegirani klavir, na drugi malce ruralna, ne dovolj cenjena (leta in leta ni bilo študija na akademiji za glasbo) harmonika. Kako gledate na to "hierarhijsko" obeh instrumentov?

"Pred skoraj enajstimi leti, ko sem maturiral na konservatoriju Maribor (takrat SGBS), je bilo razmerje med tema dvema instrumentoma res še precej v korist klavirja. Pa že tedaj so tisti, ki so se približe seznanili tudi s harmoniko, videli, da je lahko popolnoma enakovreden partner v hierarhiji instrumentov t. i. resne glasbe. Govorim seveda o harmoniki oziroma akordeonu, ki je namenjen študiju klasične glasbe. Od drugih vrst harmonik, namenjenih predvsem zabavni glasbi, se razlikuje po precej večjem obsegu, množici registrov za izražanje različnih zvokovnih možnosti, predvsem pa po kompleksnejšem, bolj organskem zvoku. Že v srednji šoli sem pri profesorju Slavku Magdiču preigral precej baročne glasbe (zlasti Bacha) tudi na harmoniki, pa tudi dela sodobnih, predvsem ruskih skladateljev. V primerjavi s klavirjem obstaja kvečjemu manko v literaturi klasicizma

in romantike, zato pa obstajajo številne transkripcije in predelave.

Harmonike ne igrate več - javno?

"Solistično skoraj ne, vendar mi pride prav znanje še enega instrumenta v komornem muziciranju, kadar ni na voljo klavirja. Tako sva na primer z opernim pevcem Klanom de Bonaldjem naštudiral repertoar italijanskih zimzelenih kancon s spremljavo harmonike."

Študirali ste na ljubljanski akademiji za glasbo pri prof. Tatjani Ognjanovič. Je močno vplivala na vaš razvoj, odnos do muziciranja? Zdaj ste končali že podiplomsko specializacijo, vas mika pedagoška kariera?

"Na študij pri svoji profesorici imam res samo lepe spomine, vplivala je predvsem na razvoj različnih muzikalnih občutkov skozi utrjevanje specifičnosti moje igre, na celostni pogled na glasbeno umetnino in urejeno svobodo izražanja glasbenih misli. Tehniko pa mora danes glasbenik že tako dovršiti do konca srednje šole; pri tem mi je zelo pomagal profesor Sjavuš Gadžijev, h kateremu sem hodil v tedanjo ljubljansko SGBS. Zdaj ko sem že končal izobraževanje, si želim čim več poustvarjati, dokler čutim, da to lahko kvalitetno počnem. Potem se bom morda lotil tudi poučevanja."

Kako gledate na razne cross-over repertoarje? Sodeč po vaših koncertnih programih, ste strogo v "klasični".

"Načeloma nimam nič proti takšnim repertoarjem. Danes, ko je vedno več ponudbe na trgu, je treba razmišljati tudi v teh smereh. Je pa res, da od mene večinoma želijo dokaj konvencionalne programe, torej klasicistične, kar mi ustreza."

Odlični ste v spremljanju, tudi pevec. Kako odličen solist, koncertant lahko enako odlučno korepetira?

"Res je, trenutno sem zaposlen pretežno kot korepetitor na konservatoriju Maribor. Sam na to stroko ne gledam zgolj kot na 'spremljavo' solističnih

instrumentov, temveč kot komorno muziciranje. Dejstvo je, da delo, ki je napisano za solistični instrument in klavir, v polni meri zazveni šele, ko se priključi pianist. Seveda obstaja tudi bolj pedagoška literatura za solistične instrumente in transkripcije orkestralnih del (predvsem koncertov), kjer ima pianist dejansko bolj vlogo korepetitorja. Pravi izziv pa je igrati enakovredno napisane skladbe, v katerih se tematski material prepleta v obeh instrumentih. Temu skoraj ne moremo reči korepetiranje. Je pa tudi res, da v tujini obstaja poseben specialistični študij, kjer te pripravijo za korepetitorja, izbereš lahko celo še bolj specifično smer sodelovanja zgolj z vokalnimi solisti, kar je res posebno področje. Pri nas se pač skupnega diha, niansiranja in preostalega pianist po končanem študiju mora priučiti sam s prakso."

Tudi čembalo igrate, nastopili ste kot solist z Mladinskim komornim orkestrom Maribor.

"Čembalo se mi je vedno zdel zanimiv instrument. Kadar sem imel priložnost, sem zmerom rad preizkusil, kako zveni neki baročni komad na originalnem instrumentu iz tistega časa. Kakšne formalne izobrazbe tu seveda nimam, sem se pa dvakrat udeležil delavnic na ptujskem gradu pri Evi Maril Pollerus in zdajšnjem profesorju čembala na AG Ljubljana Egonu Mihajloviču. Še sedaj rad igram kakšno tudi manj znano baročno glasbo, seveda predvsem na klavir."

Kako ocenjujete publiko klasične glasbe pri nas? Zlatemu abonmaju pravijo "sivi abonma." Imate kako idejo za pridobivanje mlade publike?

"Mislim, da so pri nas že bili uvedeni določeni abonmaji za mladinjo, kjer so jih s posebnimi programi uvajali v svet klasične glasbe. Spravilnim dolgoročnim pristopom se da tu veliko narediti. Seveda je večina mladih, ki prihaja na koncerte klasične glasbe,

Ivan Ferčič: "Starejša publika vedno bo, še celo zmerom več je bo." (Osebni arhiv)

iz srednjih glasbenih šol in akademije, to je naravno. Kar se pa tiče problema starejše publike, se nimamo kaj posebej vznemirjati. Starejša publika vedno bo, še celo zmerom več je bo. Očitno številnim ljudem klasična glasba priraste k srcu nekoliko pozneje ali pa imajo takrat več časa za tovrstno poglavitost."

Na koncertu v Turnerjevi dvorani Habakuka 14. februarja boste izvedli Musorgskega in Rameauja. Kako se odločate za repertoar?

"Pri odločitvi za program koncerta igrajo vlogo moje osebne glasbene želje pa tudi razpoložljiv čas do koncerta. Glasbeniku, ki se po končanem študiju ne zaposli kot svobodni umetnik, lastni recitali pomenijo drugo službo. Včasih je skoraj nemogoče za vsak koncert naštudirati kaj novega. Tako sem tudi sam izbral eno novo in eno staro skladbo. Slednja so Slike z razstave Musorgskega, epohalno delo, s katerim sem zmagal na zadnjem tekmovanju mladih slovenskih glasbenikov, ki sem se ga udeležil leta 2007. Je pa to tudi hvaležna skladba za publi-

ko. I. suita v a-molu Jean-Philippea Rameauja pa je čisto druga zgodba. Pri tem se navezujem na svoje zanimanje za baročno glasbo nasploh in na dejstvo, da pri nas vse preveč igramo zgolj velikega Bacha, kar je predvsem posledica začrtanega učnega procesa. Zdelo se mi je zanimivo predstaviti tudi šolo francoskega baroka, ki je zelo drugačna od nemške. Zelo veliko je okraševanja, treba se je bilo priučiti drugačnih notnih zapisov, novih izvajalskih potez ..."

Mislite, da bi klasična, resna glasba pri nas potrebovala sponzorje? Ali posebne marketinške prijeme?

"Ti so vedno dobrodošli. Ker tega pri nas primanjkuje, nas večina lahko nastopa koncertno le občasno, pač ob siceršnji zaposlitvi. Vseeno pa se v menedžerstvu najdejo ljudje, ki vidijo v tem smisel. Takšen je tudi Renato Ribič, brez katerega ne bi bilo Valentinovega koncerta. Tudi zamislili smo si ga nekoliko bližje publiko. Nastopila bo posebna gostja, flavtistka Katarina Čivre, program bo povezoval dramski igralec Bojan Marošević."

DRAMA